

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **E. S.**, bývajúceho v K., v dovolacom zastúpeného JUDr. Rastislavom Lenartom, advokátom so sídlom kancelárie v Košiciach, Pollova 32, proti odporkyni **Prvej stavebnej sporiteľni, a.s.**, so sídlom Bajkalská 30, Bratislava, IČO: 31355004, o ochranu osobnosti, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp.zn. 18C/77/2011, o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 31. júla 2012 sp.zn. 11Co/7/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Odporkyni nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Košiciach uznesením z 31. júla 2012 sp.zn. 11Co/7/2012 potvrdil uznesenie Okresného súdu Košice II z 22. decembra 2011 č.k.18C/77/2011-31, ktorým navrhovateľovi nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov. Stotožnil sa so záverom súdu prvého stupňa, že u navrhovateľa nie sú dané podmienky pre oslobodenie od súdnych poplatkov, pretože si uplatňuje právo na ochranu svojej osobnosti zrejme bezúspešne.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu navrhovateľ podal dovolanie. Žiadal o „zákonné vybavenie“ jeho dovolania a oslobodenie od súdnych poplatkov. Navrhovateľom neskôr ustanovený zástupca pre dovolacie konanie v doplnení dovolania uviedol, že ho odôvodňuje dovolacími dôvodmi podľa § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015) a žiadal napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporkyňa navrhla konanie o dovolaní navrhovateľa „zastaviť“, prípadne ho „odmietnuť, alebo aj „zamietnuť“.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 a nasl. O.s.p.). Dospel k záveru, že tomu tak nie je.

Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť

právoplatné rozhodnutie (iba) odvolacieho súdu. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie.

Právo na súdnu ochranu nie je absolútne. V záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha obmedzeniam, resp. podmienkam (čl. 46 ods. 4 v spojení s čl. 51 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania. V dovolacom konaní procesné podmienky upravujú ustanovenia § 236 a nasl. O.s.p. (I. ÚS 4/2011).

Dovolanie navrhovateľa smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým potvrdil uznesenie okresného súdu, ktorým bolo rozhodnuté tak, že navrhovateľovi nebolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov.

Dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak dovolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ dovolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Keďže navrhovateľom podané dovolanie smeruje proti potvrdzujúcemu výroku uznesenia odvolacieho súdu, prípustnosť jeho dovolania z ustanovení § 239 O.s.p. nemožno vyvodit'.

Vzhľadom na vyššie uvedené prípustnosť dovolania navrhovateľa v poplatkovej veci by zakladala iba procesná vada konania v zmysle § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Ustanovenie § 237 O.s.p. totiž nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Ak je konanie postihnuté niektorou z týchto väd, možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým dovolanie nie je podľa § 239 O.s.p. prípustné.

Vady konania v zmysle § 237 O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodíť.

Pokiaľ dovolateľ namieta, že v konaní došlo k inej vade konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., dovolací súd poznamenáva, že iná vada konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Z hľadiska existencie tzv. inej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. treba uviesť, že dovolací súd by mohol pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o tomto dovolacom dôvode až vtedy, keď by bolo dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné (o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde).

Činnosť súdu, pri ktorej zistený skutkový stav podriaďuje pod skutkovú podstatu príslušnej právnej normy (v danom prípade § 138 ods. 1 O.s.p.), na základe čoho dospieva k záveru, či sa právo prizná alebo neprizná, sa označuje ako právne posudzovanie veci. Právne posúdenie veci je nesprávne, ak sa súd pri tejto činnosti dopustil omylu (buď v tom, že na správne zistený skutkový stav aplikoval iný právny predpis než mal, alebo ak správne aplikovaný právny predpis nesprávne interpretoval). Právne posúdenie veci je možné považovať (len) za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie, ktorý ale sám osebe nezakladá prípustnosť dovolania (porovnaj napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 102/2004, sp. zn. 2 Cdo 282/2006, sp. zn. 3 Cdo 174/2005, sp. zn. 4 Cdo 165/2003). Pokiaľ by sa teda súd pri rozhodovaní o návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov (posudzovaní tejto otázky) prípadne aj dopustil omylu v aplikácii práva, mal by jeho postup za následok nesprávne rozhodnutie, nie však procesnú vadu konania zakladajúcu prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p.

Keďže procesná prípustnosť dovolania navrhovateľa proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenia o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov navrhovateľovi, nevyplýva ani z § 239 ani z § 237 O.s.p., dovolací súd odmietol toto jeho dovolanie ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné (§ 243b ods. 5 O.s.p. a § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

V dovolacom konaní procesne úspešnej odporkyni vzniklo právo na náhradu trov konania proti navrhovateľovi, ktorý v tomto konaní úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky nepriznal úspešnej odporkyni náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nepodala návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 3. júna 2015

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Vanda Šimová